

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/13678.**

Benyújtás dátuma: **2026-02-18 10:21**

Parlex azonosító: **1EYAX8G00001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabadi István (Mi Hazánk)**

Javaslat címe: **Magyarország Alaptörvényének tizenhatodik módosítása**

Az Alaptörvény S) cikk (1) bekezdése alapján „**Magyarország Alaptörvényének tizenhatodik módosítása**” címmel a mellékelt javaslatot kívánom benyújtani.

A javaslat elfogadásához az Alaptörvény S) cikk (2) bekezdése alapján az országgyűlési képviselők kétharmadának „**igen**” szavazata szükséges.

Magyarország Alaptörvényének tizenhatodik módosítása

[1] Jelen módosítás célja egy korszerű, kiszámítható és szolidáris szociális biztonsági rendszer alkotmányos megalapozása. A változtatás kiterjedt tartalma lehetővé teszi, hogy az Alaptörvény valóban minden élethelyzetre reagáló, garanciális erővel bíró szociális jogokat fogalmazzon meg, különösen a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjai számára

[2] Az Országgyűlés, mint alkotmányozó hatalom az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva az Alaptörvényt a következők szerint módosítja:

1. cikk

(1) Az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Magyarország minden állampolgára számára szociális biztonságot nyújt. Anyaság, Apaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség, lakhatás elvesztése, tartós ápolás szükségessége, valamint családon belüli erőszak vagy veszélyeztetettség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott szociális támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével, valamint külön jogszabályok által szabályozott ellátási formák révén valósítja meg.”

(2) Az Alaptörvény XIX. cikk (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló szociális intézkedésekkel és az egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával garantálja.”

(3) Az Alaptörvény XIX. cikke a következő (5)–(9) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az állampolgár törvényben meghatározott esetekben és feltételek szerint állami nyugellátásra jogosult, amennyiben a jogosultsági feltételek fennállnak.

(6) Törvény a nők és a férfiak fokozott védelmének követelményére tekintettel a nyugdíjjogosultság feltételeit speciális szabályozás útján is megállapíthatja.

(7) Az állami nyugdíjrendszer ellátásait az állam társadalombiztosítási szervek működtetésével biztosítja. A nyugdíjrendszer működőképessége, fenntarthatósága és szolgáltatásainak folyamatossága állami garanciát élvez.

(8) Az állampolgárt bármely jogcímen megillető nyugdíj összege nem csökkenthető.

(9) Az állam a szociális és társadalombiztosítási tevékenységét önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének támogatásával is elősegíti.”

2. cikk

Az Alaptörvény e módosítása a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Általános indokolás

Az Alaptörvény XIX. cikke Magyarország szociális állam jellegét fejezi ki, amely a társadalmi szolidaritás elvén alapuló közösségi felelősségvállalásban ölt testet. A jelenlegi szabályozás azonban több szempontból nem biztosít kellő egyértelműséget, garanciákat és teljességet az állampolgárok szociális biztonságához fűződő alapjogának érvényesítésében. A módosítás célja ennek a helyzetnek a kezelése: az élethelyzetek teljesebb körének elismerése, a szociális és társadalombiztosítási feladatok világos szétválasztása, valamint a nyugdíjhoz fűződő garanciák megerősítése.

A tervezet átfogóbb és pontosabb megfogalmazással biztosítja az állampolgárok létbiztonságát, különös tekintettel az időskori megélhetésre, a gyermeknevelés és tartós betegségek körülményeire, a kiszolgáltatott helyzetekre, valamint a szociális védelmet igénylő élethelyzetek szélesebb spektrumára.

Részletes indokolás

1.

A felsorolt szociális kockázatok köre bővült: a korábban is szereplő élethelyzeteken túl bekerültek a lakhatás elvesztése, a tartós ápolás szükségessége, valamint a családon belüli erőszak és veszélyeztetettség miatti krízishelyzetek is. Ez a bővítés a szociális jogokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét szolgálja, különösen a legsérülékenyebb társadalmi csoportok védelmében.

A módosítás alkotmányos szinten ismeri el az Anyaság és az Apaság megbecsülését, mint a társadalom fennmaradásának, a gyermekvállalás felelősségének és a szülői szerepek pótolhatatlan értékének garanciáját. A szülői helytállás, az életadással és neveléssel járó többletterhek vállalása olyan érték, amelyet az állam szociális és nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseiben is kiemelten vesz figyelembe.

A szabályozás világosan különválasztja a szociális támogatásokat és az állami nyugdíjrendszert. A kettő eltérő finanszírozási és intézményi logikán alapul, ezért az Alaptörvény szintjén is indokolt az elhatárolásuk. A nyugdíjrendszer társadalmi szolidaritáson és járulékfizetésen alapul, míg a szociális támogatások jövedelmi és rászorultsági alapon kerülnek megítélésre.

A módosítás tisztázza a nyugdíjjogosultság alappilléreit, kiemelve a nők és a férfiak fokozott védelmének követelményét, amely lehetőséget biztosít számukra kedvezőbb feltételek megállapítására, figyelembe véve az anyaság és a gondozási terhek aránytalan viselését. A férfiak 38%-a, a fizikai munkát végző férfiak 50%-a nem éli meg a nyugdíjkorhatárt, a nyugdíjasoknak mindössze harmada férfi, ezért a módosítás a férfiak számára is biztosítja a kedvezőbb feltételeket.

Kiemeli, hogy az állami nyugdíjrendszer fenntarthatósága és működésének

folyamatossága érdekében az állam garanciát biztosít, ami az időskorúak létbiztonságának megőrzéséhez és a generációk közötti társadalmi szerződés megerősítéséhez szükséges.

Kategorikus tilalmat rögzít arra nézve, hogy a nyugdíj összege bármely jogcímen csökkenthető legyen. Ez alkotmányos szintű garanciát nyújt a már megszerzett jogok érinthetetlenségére, amely a jogbiztonság egyik alappillére.

Elismeri a társadalmi szervezetek szerepét a szociális biztonság biztosításában. Támogatásukat mint az állami felelősség kiegészítő elemét rögzíti, amely elősegíti a társadalmi önszerveződés, a szubszidiaritás és a partnerség elvének érvényesülését.

2.

Hatályba léptető rendelkezés.